

Ж.В. КРАСНОБАЄВА-ЧОРНА

КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

**для підготовки
бакалаврів філології
(прикладної лінгвістики)**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОГО ТА ПРИКЛАДНОГО МОВОЗНАВСТВА
І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Ж.В. КРАСНОБАЄВА-ЧОРНА

КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА

Навчальний посібник

**для підготовки бакалаврів філології
(прикладної лінгвістики)**

**Вінниця
2018**

УДК 811.161.2'32

К72

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Донецького національного університету імені Василя Стуса
(протокол № 12 від 26 червня 2018 р.).*

Краснобаєва-Чорна Ж.В.

К72 Квантитативна лінгвістика : навчальний посібник / [за ред. А.П. Загнітка]. – Вінниця : ФОП Кушнір Ю.В., 2018. – 100 с.
ISBN 978-617-7721-07-8

Опрацьовано робочу програму навчальної дисципліни «Квантитативна лінгвістика» згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів філології (прикладної лінгвістики) (галузь знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальність 035 «Філологія»), освітньою програмою «Прикладна лінгвістика» («Applied Linguistics»), розроблено опорний конспект лекцій, укладено списки рекомендованої літератури до курсу та лабораторних занять. Запропоновано комплекс завдань до лабораторних занять і самостійної роботи студента, тести, тематику рефератів і наукових проєктів студентів. Наведено питання до іспиту та критерії оцінювання рівня знань студентів.

Адресований здобувачам 1-3 рівнів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» (освітні програми «Прикладна лінгвістика» («Applied Linguistics»), «Українська мова і література» (Ukrainian Language and Literature), «Російська мова та література, переклад (російська, українська мови)» (Russian Language and Literature, Translation (Russian, Ukrainian Languages)), «Філологія. Германські мови (переклад включно). Англійська мова і переклад» («Philology. Germanic Languages (Including Translation). The English Languages and Translation»)).

Рецензенти:

Кондратенко Наталя, доктор філологічних наук, професор (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова);

Скаб Мар'ян, доктор філологічних наук, професор (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича);

Широков Володимир, доктор технічних наук, професор (Український мовно-інформаційний фонд НАН України).

Відповідальний редактор:

Анатолій Загнітко, чл.-кор. НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса.

УДК 811.161.2'32

ISBN 978-617-7721-07-8

© Краснобаєва-Чорна Ж.В., 2018

© Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2018

Ж.В. КРАСНОБАЄВА-ЧОРНА

Квантитативна лінгвістика

Навчальний посібник

ЗМІСТ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА»	9
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА: КВАЛІФІКАЦІЙНІ ОСНОВИ	17
ТЕМА №1 КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ	17
1. <i>Квантитативна лінгвістика як наукова дисципліна</i>	17
2. <i>Квантитативна лінгвістика та математична лінгвістика</i>	18
3. <i>Рівні квантитативної лінгвістики</i>	19
4. <i>Напрями квантитативної лінгвістики</i>	20
ТЕМА №2 КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА: ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ	21
1. <i>Історія становлення квантитативної лінгвістики</i>	21
2. <i>Лінгвоквантитативні дослідження в Україні у 50-70 рр. ХХ ст.</i>	26
3. <i>Лінгвоквантитативні дослідження в Україні у 80 рр. ХХ ст.</i>	28
ТЕМА №3 КВАНТИТАТИВНІ МЕТОДИ.....	38
1. <i>Поняття квантифікації</i>	38
2. <i>Лінгвостатистичний експеримент</i>	39
3. <i>Квантитативні методи в лінгвістиці</i>	40
ТЕМА №4 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИБІРКИ	42
1. <i>Поняття генеральної сукупності</i>	42
2. <i>Основні вимоги до формування вибірки</i>	42
3. <i>Типи виборок</i>	43
ТЕМА №5. ІНДЕКСИ ТА КОЕФІЦІЄНТИ У КВАНТИТАТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	44
1. <i>Індекс. Типи індексів</i>	44
2. <i>Коефіцієнт. Типи коефіцієнтів</i>	45
3. <i>Критерій хі-квадрат</i>	47

ТЕМА №6. ПОНЯТТЯ ЧАСТОТИ У КВАНТИТАТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	51
1. Абсолютна й середня частоти. Полігон частот	51
2. Основні обчислення частот	52
ТЕМА №7 РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КВАНТИТАТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	53
1. Таблиця.....	53
2. Графік і діаграма	54
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	58

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ КВАНТИТАТИВНИХ МЕТОДІВ У ЛІНГВІСТИЦІ

ТЕМА №1 КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФОНОЛОГІЇ ТА ФОНЕТИЦІ	63
ТЕМА №2 КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У МОРФЕМІЦІ, СЛОВОТВОРІ ТА МОРФОЛОГІЇ	64
ТЕМА №3 КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ЛЕКСИЦІ ТА ФРАЗЕОЛОГІЇ	66
ТЕМА №4 КВАНТИТАТИВНІ МЕТОДИ У ЛЕКСИКОГРАФІЇ	69
ТЕМА №5 КВАНТИТАТИВНІ МЕТОДИ І МОВНІ ПОЛЯ.....	71
ТЕМА №6 КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У СИНТАКСИСІ	73
ТЕМА №7 КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У СТИЛІСТИЦІ	74
ТЕМА №8 КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВОПАРАДИГМІ.....	76

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

ЗАВДАННЯ ДО ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО КУРСУ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.....

ТЕМИ НАЧАЛЬНОГО КУРСУ

КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА: ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

КВАНТИТАТИВНІ МЕТОДИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИБІРКИ

ІНДЕКСИ ТА КОЕФІЦІЄНТИ У КВАНТИТАТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

ПОНЯТТЯ ЧАСТОТИ У КВАНТИТАТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КВАНТИТАТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФОНОЛОГІЇ ТА ФОНЕТИЦІ

КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У МОРФЕМІЦІ,
СЛОВОТВОРІ ТА МОРФОЛОГІЇ

КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ЛЕКСИЦІ ТА ФРАЗЕОЛОГІЇ

КВАНТИТАТИВНІ МЕТОДИ У ЛЕКСИКОГРАФІЇ

КВАНТИТАТИВНІ МЕТОДИ У ЛЕКСИКОГРАФІЇ

КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У СИНТАКСИСІ

КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У СТИЛІСТИЦІ

КВАНТИТАТИВНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВОПАРАДИГМІ

*Кафедри загального та прикладного
мовознавства і слов'янської філології
Донецького національного університету
імені Василя Стуса*

Навчальний посібник

КВАНТИТАТИВНА ЛІНГВІСТИКА

Автор

Краснобаєва-Чорна Жанна Володимирівна,
доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри загального та
прикладного мовознавства і слов'янської філології
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Технічний редактор

Павло Кушнір

Адреса редколегії:

кафедра загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології
Донецького національного університету імені Василя Стуса
21007, м. Вінниця, вул. академіка Янгеля, 4, ауд. 320

Підписано до друку: 01.07.2018. Формат 60x84 1/16.
Вид. друк. арк. 4,4. Друк лазерний. Зам. №149. 300 прим.

Віддруковано з оригіналу макету замовника.
Центр оперативного друку «Документ Принт»
ФОП Кушнір Ю.В.
м. Вінниця, вул. Академіка Янгеля, 4, 1-й поверх, оф. 114.
Тел. 067 390 20 88